

Cetatea Cavalerilor

Fondator: Col. r. Dr. Constantin MOȘINCAT
Editor: Asociația Națională a Cavalerilor de Clio
Editura Tipo MC, Oradea-2020

Cartea Mea e și a Ta! ISSN 2734-6889 -ISSN-L 2734 - 6889

Veronica Micle -173 de ani de la naștere

Prof. Vasile Găurean

„Din valurile vremii, iubita mea răsai...”

A fost darul lui Dumnezeu ca din ținuturile nășăudene (la 22 aprilie 1850) să fie dată literaturii române cea mai frumoasă dintre autoarele lirice și muză inspiratoare a împăratului poeziei românești, Eminescu.

(Pe reversul „medaliei”, ca amuzament, poeta Nina Cassian s-a considerat mereu ca fiind „foarte urâtă”, însă cu mare noroc în dragoste. A avut patru soți și a fost iubită de mulți scriitori, inclusiv Marin Preda. Cel mai strălucit dintre criticii români de azi, Alex Ștefănescu, spune afabil în „Istoria Literaturii Române...” că „a fost cea mai frumoasă dintre autoarele urâte ale literaturii române”).

Cine s-ar fi gândit că nășăudeanca Ana Câmpeanu, prigonită după moartea soțului (participant la Revoluția de la 1848,) de mână cu doi copii, Ana și Radu, avea să furnizeze una din cele mai romantice pagini de relații interumane în literele române?

Stabilită la Târgu Neamț, Ana Câmpeanu rămâne doar cu fetița, tot Ana, fratele mai mare, Radu, decedând. Se mută apoi la Iași, unde fetița Ana face cursurile primare și unde își schimbă numele în Veronica..

De acum, Ana Câmpeanu (moașă) se va dedica cu totul pentru educația Veronicăi, copila ce dovedește mereu o uimitoare hărnicie școlară. La Scoala Centrală de fete, pe care o urmează, termină examenele cu calificativul „eminent”. Din comisie fac parte, între alții, Ștefan Micle și Titu Maiorescu cel dintâi (de 43 de ani pe atunci), fiind străfulgerat de frumusețea și de buna pregătire școlară a copilei transilvane de abia 13 ani.

Profesor universitar și ulterior rector al Universității ieșene, Ștefan Micle se va căsători cu ea oficial, în anul următor (7 august 1874), la Biserica Bob din Cluj (conf. Wikipedia).

Privațiunile materiale nu mai fac parte din lista de probleme materiale chinuitoare. Se deschid acum alte orizonturi. (Mai în glumă, mai în serios, un amic, scriitor nășăudean(IM) zicea: „corupător de minore, nu?”. Adevărul este că pe atunci și până postbelic, fetele se căsătoreau adesea spre 15-16 ani (chiar și maică-mea, Dumnezeu s-o odihnească). Acum sunt alte standarde.

Veronica Micle se implică în susținerea unor instituții școlare și are intense preocupări literare. Nu, Veronica n-a fost o fată oarecare, ci s-a dovedit a fi un spirit viu, cu multiple preocupări literare și sociale. La 1877 a fost soră de caritate și -suflet bun- a ajutat cu bani pe ostașii români mutilați să se întoarcă acasă.

În 1872, primăvara, Ștefan Micle pleacă la Viena (nu pentru Schengen!) spre a se întâlni cu rectorul Universității din vieneză. O ia și pe Veronica, ce se plângea de o eczemă (psoriasis), iar după trei zile revine la Iași. Soția rămâne la Viena încă șase luni pentru tratamente, perioadă în care l-a cunoscut pe Eminescu, ce-i va fi ghid și amic ireproșabil prin capitala imperiului.

Nu vom mai spune din cele ce se cunosc despre relația Veronicăi cu marele poet român, care în 1874 se întoarce la Iași, părăsindu-și studiile berlineze, spre a fi Director al Bibliotecii Centrale.

Poetul frecventează seratele literare și casa Veronicăi, fiind tolerat cu bunăvoință de amfitrion (care -zic unii- i-ar fi spus: „Vino, Mihai. Mai bine vino tu, decât alții.” Poate și ca o mulțumire pentru decența desăvârșită avută față de Veronica la Viena. Tot „gurile rele” spun că acesta ar fi fost și protomodelul îngăduinței lui Zaharia Trahanache față de Zoe din comedia lui Caragiale).

Îmi spunea prietenul meu năsăudean (distinsul scriitor IM), că venind la Năsăud, tribunul Corneliu Vadim Tudor s-a înclinat respectuos la busturile lui Liviu Rebreanu și Coșbuc, dar Veronicăi Micle i-a întors spatele, rostind cuvinte grele, care m-au întristat profund („Ce cauți c...a asta aici?”).

Asemenea atitudini nu se pot naște decât dintr- lipsă gravă de informare. „Nu judecați și nu veți fi judecați, nu osândiți și nu veți fi oândiți, iertați și vi se va ierta”-ne-a spus Mântuitorul binecuvântat., tocmai fiindcă noi nu avem informațiile complete niciodată. Numai Dumnezeu știe cu adevărat sufletul fiecăruia, El- Dreptul Judecător. El cunoaște durerile, suferințele, zbaterele fiecăruia. Zicea Socrate: „purtați-vă bine cu toți oamenii, fiindcă fiecare duce un război aprig”. Astfel numai vom putea ierta păcatele, slăbiciunile, căderile semenilor noștri.

Să-l scuzăm și pe Vadim-Tudor, care a avut parte de mari neînțelegeri cu soția spre ultimii ani și că i-a făcut viața un infern. Cătrănit, spunea el: „Nu știu dacă îngerii au sex, dar sunt sigur că dracul e femeie”. Femeia poate fi „prototipul îngerilor din senin”-cum spune Eminescu; „Regina mea de negru și de sare”-după Nichita Stănescu, dar poate fi „Scorpie (ne)îmblânzită”; „Răutate este numele tău, femeie”- după Shakespeare, marele brit.

A spune doar că Veronica l-a înșelat pe Eminescu cu Ion Luca Caragiale, cu un Iuliu Roșca (poet), cu alții dintr-un „roi de pierde-vară” (Eminescu) înseamnă a judeca simplist. Cei doi au avut o iubire furtunică, dar înaltă, cu multe împotriviri ticăloase. Fustangiul Titu Maiorescu n-a putut s-o ierta fiindcă l-a văzut în situații compromițătoare la Șc. Centrală de fete și a fost martoră la tribunal. Păi dacă te-a văzut, onorate critic, trebuia să spună că nu te-a văzut?

Deși logodit de două ori cu Veronica, Eminescu nu s-a putut căsători cu aceasta, deși amândoi și-au dorit mult. Salarul poetului la ziarul „Timpul”era mizer, iar „îngerul lui blond” avea o pensie de urmaș pe care ar fi pierdut-o. Același Maiorescu și junimiștii s-au opus cu vehemență căsătoriei lor, folosindu-se copios de bârfe și adevăruri, dar și, fiindcă n-ar mai fi scris poate, poezii atât de frumoase (melancolice), ceea ce este o indescritibilă neghiobie umană și literară.

„Au nu știu ei cu toții,
Că de vor seca a mea durere
Cu mângâiere, atuncea și izvorul
De cânturi va seca...nebuni, vă iert.
O, mare, mare înghețată, cum nu sunt
De tine-aproape, să mă-nec în tine...
Ai răcori durerea mea-nfocată
Cu iarna ta eternă.”
(Odin și poetul)

Eminescu l-a adus pe Caragiale la ziarul „Timpul” și l-a învățat filosofie și literatură, iar el i-a sedus iubita când cei doi erau supărați. „Grecul”, „Canalia” -cum îi zicea Eminescu, era un desfrânat notoriu, care umbla pe la cucoane (soția lui Nottara) când bărbații nu-s acasă (vezi „Vizită”. Copilul Ionel s-o fi „prins” de metehnele vizitatorului.)

Când Eminescu l-a întrebat dacă să se căsătorească sau nu, el a fost de părere că vorba „căsnicie” ar veni de la „caznă”, nu de la „casă”.

Eminescu a avut și el câteva iubiri, „bucureștene”, dacă ar fi să amintim doar de Mite Kremnitz (secretara regelui Carol I și companiona reginei Elisabeta) și Cleopatra Lecca, fiica pictorului Lecca. Mitte a fost încântată pentru dedicația lirică „Atât de fragedă” iar celelalte I se atribuie inspirația pentru „Pe lângă plopii fără soț”

În pofida malversațiunilor „lumii necuprinse și vrăjmașe”, între Eminescu și Veronica Micle a existat o afecțiune ce ține de ființa lor structurală.

Eminescu a cugetat mult la această slăbiciune omenească în dragoste, la nestatornicia sentimentelor, inclusiv în poemul „Luceafărul”. A dat chiar un răspuns, socotind că în ce privește femeile, există în ființa lor o instinctuală dorință de „a naște fii” (căci numele de Eva înseamnă „Viață”).

La metehnele bărbaților nu a dat un răspuns, dar o cugetare mongolă zice că : „bărbații înșeală din două motive, dar nimeni nu știe care sunt acestea”. Oricum ar fi cea mai bună deicriere a noastră a făcut-o Domnul IISUS zicând: „Iar cine se va rușina de Mine și de cuvintele Mele în acest neam desfrânat și păcătos și Eu mă voi rușina de el înaintea tatălui Meu...”

Moartea lui Eminescu i-a creat Veronicăi o puternică depresie și se retrage la Mănăstirea Vărațic, căreia îi donase casa din Târgu Neamț. La 50 de zile de la moartea lui Eminescu, se sinucide cu o doză de arsenic.

Deși a recurs la tragicul gest, a fost înmormântată la Mănăstirea Văratice creștinește, încălcând canoanele pentru aceste cazuri triste.

Cuvine-se să ne aducem aminte cu pietate de Veronica Micle. Întâi pentru că este fiica noastră și iubim afectuos tot ce e al nostru. Chipul ei dumnezeiesc de frumos a inspirat cele mai înălțătoare stihuri care s-au scris la noi, translând hotarele gândirii și simțirii noastre naționale. Viața ei este demnă de un roman sau de o superbă ecranizare. Din păcate, regizorii noștri sunt preocupați să dea un orizont de sălbăticie a țării lor, spre a plăcea Apusului...care apune.